

Studiul epistolei către Evrei – W.J. Ouweneel

Studiul nr. 9: Isus – jertfa mai bună (Evrei 9.13-10.18)

Introducere

A. Persoana mai bună (Evrei 1.1-7.28)

B. Sistemul mai bun (Evrei 8.1-10.18)

1. Isus, Mijlocitorul unui legământ mai bun (Evrei 8.1-13)
2. Isus a intrat în cortul mai desăvârșit (Evrei 9.1-12)
3. Isus este jertfa mai bună (Evrei 9.13-10.18)
  - 3.1 Sângele lui Hristos (Evrei 9.13-22)
  - 3.2 Hristos a intrat în Locul Preasfânt (Evrei 9.23-28)
  - 3.3 Hristos a venit în lumea aceasta (Evrei 10.1-10)
  - 3.4 Jertfa lui Hristos adusă odată pentru totdeauna (Evrei 10.11-18)

==> Teme

1. Citiți mai întâi întreg pasajul în liniște și atent, căutați să aflați cât se poate de bine expunerea de idei a scriitorului în cele patru părți principale și să identificați temele cele mai importante.
2. Ce vrea să spună scriitorul în Evrei 9.13,14, în Evrei 9.15,16 și în Evrei 9.16-18?
3. Care versete se referă în tot pasajul la care evenimente din marea zi a ispășirii?
4. Ce cuvinte diferite sunt folosite pentru legăminte?
5. Faceți o prezentare de ansamblu detaliată a diferenței între jertfele de odinioară și jertfa lui Hristos în Evrei 9.23-10.18.
6. Despre care trei arătări ale lui Hristos vorbește Evrei 9.24-28? Care este succesiunea în timp și contextul logic al acestor trei arătări?
7. Ce înseamnă „umbră” și „chip” în Evrei 10.1?
8. Ce înseamnă Evrei 10.9b și „care vrea” în Evrei 10.10 în lumina textului din Evrei 10.5-8?
9. Ce înseamnă „sfânt” și „făcut desăvârșit” în Evrei 10.10,14?
10. Ce vrea scriitorul să spună în Evrei 10.18?

B 3.2 Hristos a intrat în Locul Preasfânt (Evrei 9.23-28)

Evrei 9.23-28: 23. Era deci necesar ca imaginile celor din ceruri să fie curățite cu acestea, iar înseși cele cerești, cu jertfe mai bune decât acestea. **24.** Pentru că Hristosul nu a intrat în locuri sfinte făcute de mâini, imagini ale celor adevărate, ci chiar în cer, ca să Se arate acum, pentru noi ^a, înaintea feței lui Dumnezeu; **25.** nici ca să Se aducă jertfă pe Sine Însuși de mai multe ori, așa cum marele preot intră în Sfânta Sfințelor în fiecare an cu sânge care nu este al

său ¹, **26.** fiindcă atunci ar fi trebuit să sufere de mai multe ori de la întemeierea lumii; dar acum, la sfârșitul veacurilor, S-a arătat o singură dată, pentru desființarea păcatului prin jertfa Sa. **27.** Și, după cum oamenilor le este rânduit să moară ^b o singură dată, iar după aceea vine judecata, **28.** așa și Hristosul, după ce S-a adus o singură dată jertfă ^c, ca să poarte păcatele multora ^{2,d}, Se va arăta a doua oară, fără păcat ³, pentru mântuirea celor care Îl așteaptă ^e.

Remarci

^{1.} Aceasta înseamnă cu un alt sânge decât al său.

^{2.} În sensul „a ispăși” (compară cu Isaia 53.12 LXX); sau „jertfindu-Se pe Sine Însuși pentru păcat” (tradus la fel și în Evrei 7.27).

^{3.} De fapt „despărțit de păcat”, adică venirea Lui pentru ai Săi nu mai are nimic a face cu păcatul (compară cu Evrei 4.15).

^{a.} 1 Ioan 2.1

^{b.} Geneza 3.19

^{c.} Evrei 10.10

^{d.} Isaia 53.12; 1 Petru 2.24

^{e.} Filipeni 3.20; 2 Timotei 4.8

Comentariu

Între vechiul legământ și noul legământ sunt atât concordanțe cât și diferențe. Concordanța constă în aceea că ambele erau întemeiate pe sângele vărsat al unei jertfe prescrise. Însă diferențele sunt remarcabile:

- Imaginile lucrurilor cerești (cortul din pustiu și slujba lui) au fost curățite prin sângele jertfelor de animale – lucrurile cerești însele (acestea sunt întregul sistem nou) au fost curățite prin sângele jertfei lui Hristos (Evrei 9.23);

- Vechiul sistem avea un Loc Preasfânt făcut de mâini, simbolic – în sistemul nou Hristos a intrat în adevăratul Loc Preasfânt, ceresc, unde ne reprezintă înaintea Feței lui Dumnezeu (Evrei 9.24);

- În vechiul sistem marea jertfă pentru păcat trebuia repetată în fiecare an (în marea zi a ispășirii) cu sângele animalelor – Hristos însă nu a trebuit să sufere de mai multe ori, ci o singură dată, la împlinirea tuturor veacurilor trecute, a îndepărtat pentru eternitate păcatul, prin aceea să S-a jertfit pe Sine Însuși ca astfel să dea sângele Lui propriu (Evrei 9.25,26).

Și ca să scoatem în evidență ce este cel mai important, ce avea nevoie noul sistem:

- o jertfă mai bună (aceasta este Hristos), căci prin ea trebuie curățite lucruri mai mari;

- o jertfă unică, aceasta înseamnă o jertfă care este desăvârșită și prin aceasta este suficientă odată pentru totdeauna.

Făcând excepție de diferențe, referirile la model, la marea zi a ispășirii, se văd tot mai mult:

- Marele preot jertfea vițelul ca jertfă pentru păcat pentru sine și pentru casa lui și primul țap ca jertfă pentru păcat pentru tot poporul. Hristos, adevărata jertfă pentru păcat a fost sacrificat, pentru ca pe baza jertfei Sale păcatul să fie desființat din cosmos (Evrei 9.7,26);
- Marele preot intră în Locul Preasfânt cu sângele jertfei pentru păcat și îl stropește pe capacul ispășirii. Hristos a intrat cu sângele Său în Locul Preasfânt pentru ca pe baza sângelui Lui să ne reprezinte la Dumnezeu (Evrei 9.7,12,13a,24,25);
- Cortul din pustiu și vasele slujirii au fost după aceea stropite cu sânge, ca să le curețe pentru slujire. Și lucrurile cerești, prezentate simbolic în acestea, au fost curățite prin sângele lui Hristos, pentru ca acolo să poată avea loc noul serviciu divin (Evrei 9.21,23);
- Marele preot se reîntorcea din Locul Preasfânt, pune păcatele poporului pe capul celui de-al doilea țap și îl alunga în pustiu. Hristos a purtat păcatele poporului lui Dumnezeu și o dată Se va întoarce din Locul Preasfânt, fără să mai aibă a face cu păcatul, ca să aducă mântuirea deplină poporului lui Dumnezeu în Împărăția păcii (Evrei 9.28).

Hristos este și „Reprezentantul” nostru în Locul Preasfânt (Evrei 9.24):

- principial: faptul simplu că Hristos ca Om este acum în cer înseamnă că ai Săi au acum locul lor acolo; poziția Lui este poziția noastră;
- practic: Hristos intervine pentru ai Săi în Locul Preasfânt, care sunt încă pe pământ, pentru ca ei să fie practic potriviți pentru intrarea în Locul Preasfânt, ca să se apropie de Dumnezeu (compară cu Evrei 7.25).

În pasajul acesta se vorbește despre trei arătări diferite ale lui Hristos:

- El a fost arătat odată la împlinirea veacurilor (S-a arătat pe pământ), ca să Se jertfească pe Sine Însuși, să facă lucrarea de ispășire și să poarte păcatele poporului Său pe cruce (Evrei 9.26,28);
- După aceea a intrat cu propriul Său sânge în Locul Preasfânt cerească, ca să Se arate acolo înaintea Feței lui Dumnezeu ca Reprezentant pentru noi (Evrei 9.24);
- El Se va reîntoarce odată din Locul Preasfânt ca să Se arate credincioșilor, pentru ca ei să poată intra în mântuirea deplină (în Împărăția păcii) (Evrei 9.28).

De aceea este o mare diferență între credincioși și necredincioși:

- Necredincioșii nu au nimic altceva de așteptat decât moartea și după aceea judecata, condamnarea în „locul de chin” (Luca 16.28) și după aceea, înaintea marelui tron alb, să fie trimiși în „iazul de foc” (Apocalipsa 20.11-15); credincioșii nu așteaptă moartea, ci arătarea lui Hristos și după aceea mântuirea eternă în cer (Evrei 9.27,28).

Versetul 23: și aici nu este vorba de începutul unui pasaj nou, subiectul se continuă din versetul anterior. Scriitorul tocmai a făcut aluzia că fiecare legământ se bazează pe sânge, și că aceasta era valabil și pentru vechiul legământ. Dacă acum este un legământ nou, atunci și acesta trebuie să aibă ca fundament sângele legământului nou. Și dacă legământul nou este mai bine decât

legământul vechi, atunci sângele legământului nou trebuie să fie mai bun decât sângele legământului vechi. Deci, sângele legământului vechi a curățit numai „imaginile” (sau simbolurile) „lucrurilor cerești”, sângele legământului nou curăță „lucrurile cerești” însăși. Sub vechiul legământ era numai o curățire simbolică a lucrurilor simbolice (și anume cortul din pustiu); sub noul legământ este o curățire reală a lucrurilor adevărate. Cu privire la „imagini” vezi comentariul la Evrei 8.5; cortul pământesc simboliza în toate părțile lui componente cortul ceresc, „adevăratul Loc Preasfânt” (Evrei 9.24). Lucrurile adevărate mai bune, mai înalte, cerești au nevoie de jertfe mai bune decât lucrurile inferioare, pământești, simbolice. Observă, că acum nu este vorba numai de „sânge”, ci de „jertfe de tăiere”. În Evrei 7.27 și în capitolul nostru versetul 14 a făcut deja aluzie la jertfa lui Hristos, însă a fost vorba numai de sângele lui Hristos. Sângele Lui este pus în contrast cu sângele legământului vechi; vezi Exodul 24, unde sângele stă mult mai mult pe prim plan decât jertfa. Însă acum reflectorul este îndreptat mult mai mult spre jertfa lui Hristos, în continuare la jertfa din marea zi a ispășirii. Cuvântul „jertfe de tăiere” (la plural) în legătură cu jertfa lui Hristos uimește probabil, dar este totuși paralel la diversele jertfe din marea zi a ispășirii, care împreună constituie o singură jertfă pentru păcat. Astfel invers, singura jertfă a lui Hristos trebuie diferențiată în diferitele ei aspecte, care sunt în concordanță cu jertfele diferite din marea zi a ispășirii. „Cu acestea” și „acestea” se referă la aceste jertfe de animale.

Lucrurile din ceruri: evident aici este vorba despre același lucru ca „lucrurile cerești”. Expresia aceasta redă suma întregă a elementelor sistemului nou, și în lumina versetului 24 în mod deosebit Locul Preasfânt ceresc. Și acesta trebuia curățit prin sângele jertfei lui Hristos. Desigur prin „lucruri cerești” nu este vorba de viața veșnică sau despre ceea ce aparține casei Tatălui, de unde Fiul lui Dumnezeu a coborât la noi – cu toate că expresia este aceeași ca cea din Ioan 3.12(-16), și de altfel aceeași expresie ca „(locurile) cerești” în epistola către Efeseni. Acest gând ar fi de neacceptat, că ceva din cerul cerurilor necreat ar avea nevoie de curățire. Dar este altfel cu cerul, care stă în legătură cu pământul, deci cu cerul creat, care aparține „cerului și pământului”, „tot ce este în cer și pe pământ” (Efeseni 1.10). Acesta sunt cerurile, despre care Elifaz spune: „și cerurile nu sunt curate în ochii Lui” (Iov 15.15). Ca urmare a căderii în păcat „lucrurile din ceruri” au nevoie de ispășire prin sângele crucii la fel ca „lucrurile de pe pământ” (Coloseni 1.20). Locul Preasfânt ceresc nu face parte din „lumina de nepătruns”, unde locuiește numai Dumnezeu singur, unde nici un om și nici o necurăție omenească nu poate pătrunde (1 Timotei 6.16); ci este „domeniul” spiritual unde se întâlnesc Dumnezeu și poporul Său. Cortul pământesc avea nevoie de o curățire anuală prin sângele stropirii, nu pentru că Dumnezeu locuia acolo (dimpotrivă), ci pentru că omul păcătos venea acolo și murdărea locul acesta prin păcatele lui. Locul Preasfânt, de care noi avem voie să ne apropiem, este un loc spiritual, ceresc în caracterul lui, caracterizat printr-un Mare Preot, care acum este în cer. Însă numai faptul simplu că oamenii se pot apropia în locul acesta de Dumnezeu în sens spiritual (în duhul) înseamnă că locul acesta are nevoie de curățire, deoarece omul păcătos prin natura lui se poate apropia de Dumnezeu în acest Loc Preasfânt. Atât omul păcătos cât și „drumul” în prezența Lui trebuie curățit. În marea zi a ispășirii a fost stropit cu sânge cortul, precum și drumul prin Locul Preasfânt până la chivotul legământului. La fel a fost și cu Locul Preasfânt ceresc. Însă sângele animalelor nu era suficient pentru aceasta. O curățire simbolică cu sânge de animale este bună pentru lucruri

simbolice – Locul Preasfânt pământesc este o imagine a Locului Preasfânt ceresc -, dar adevăratele lucruri cerești necesită o curățire cu sângele unei jertfe mai bune, desăvârșite.

Versetul 24: versetul acesta pune într-o lumină clară versetul anterior. Este nevoie de o jertfă mai bună, deoarece este vorba de curățirea unui Loc Preasfânt mai bun. Hristos nu a intrat în Locul Preasfânt pământesc, făcut de mâini omenești, ci în Locul Preasfânt mai bun, și anume ceresc. Acest Loc Preasfânt este mai bun, deoarece Locul Preasfânt pământesc era numai o „contraimagine”, însă Locul Preasfânt ceresc este adevăratul Loc Preasfânt. „Adevărat” înseamnă aici „pur, real”. Locul Preasfânt ceresc este cel adevărat, cel pământesc era numai o imagine, o copie, o imprimare; „contraimagine” înseamnă o reproducere a unei imagini, care corespunde în toate detaliile cu imaginea. Locul Preasfânt pământesc era în toate detaliile un model al Locului Preasfânt ceresc – dar nu era mai mult decât un model. Locul Preasfânt ceresc este împlinirea, realitatea, adevăratului Loc Preasfânt. Deci Hristos a intrat acolo pe baza unei jertfe mai bune decât aceea pe care marii preoți vechi-testamentali o aduceau, atunci când intrau în Locul Preasfânt pământesc.

Ca să Se arate acum pentru noi: Hristos nu numai a intrat în Locul Preasfânt pentru ca apoi să părăsească cât se poate de repede locul acesta, așa cum a făcut Aaron odinioară în Locul Preasfânt pământesc. Aaron trebuia să-și facă lucrarea în întuneric, cu un nor de tămâie între el și capacul ispășirii, deoarece el în sine însuși era complet nedemn să privească gloria lui Dumnezeu. Însă Hristos S-a „arătat” în Locul Preasfânt public, vizibil, în lumina deplină a lui Dumnezeu, în mireasma plăcută prețioasă a propriei Sale glorie (despre care vorbește tămâia) și pe baza propriului Său sânge prețios. Aici este un Om, stând în Locul Preasfânt, care poate privi pe Dumnezeu în ochi, care nu pleacă în grabă de acolo, ci „acum” șade la dreapta lui Dumnezeu (Evrei 10.12). El este acolo prezent vizibil public „pentru noi”, pentru interesele noastre. El ne reprezintă acolo. Poziția Lui este poziția noastră, căci valoarea jertfei Sale ne este socotită nouă, așa că locul pe care El și L-a dobândit pe baza jertfei Sale, ne este dăruit și nouă. De aceea El este acolo Înainte-mergător al nostru (Evrei 6.20), și de aceea și noi putem intra acolo în duhul (Evrei 10.19-22). Într-adevăr scriitorul nu merge aici așa de departe, însă el face deja aici clar cât de esențială pentru noi este poziția lui Hristos în Locul Preasfânt. Noi nu am putea intra acolo, dacă Hristos nu ar fi acolo „pentru noi”. Numele noastre sunt săpate pe umerii Lui puternici și pe pieptul Lui plin de dragoste, așa cum era simbolic în cazul lui Aaron (Exodul 28.9-21). El trăiește ca să mijlocească la Dumnezeu pentru noi (Evrei 7.25). Poziția Lui în Locul Preasfânt este pentru noi la fel de importantă precum este mijlocirea Lui (intervenția Lui pentru noi). Întregul sistem nou, din care noi suntem o parte, cu toate binecuvântările depinde de jertfa lui Hristos pe pământ și arătarea Lui în cer.

Versetul 25: așa cum în versetul 23 este vorba de jertfa mai bună a lui Hristos, la fel este vorba în versetele 25-28 de jertfa unică a lui Hristos. Deoarece jertfa lui Hristos este o jertfă mai bună, da, mai desăvârșită, ea a trebuit să aibă loc numai o singură dată (compară cu Evrei 7.27; 10.11,12,14). Cât de cu totul altfel era la jertfa din marea zi a ispășirii; aceea nu era desăvârșită și de aceea trebuia repetată în fiecare an. În repetarea ei se vede insuficiența acestei jertfe (compară cu Evrei 10.1-4). În marea zi a ispășirii nu era nici un mare preot, care să fie desăvârșit în sine

însuși și să se jertfească pe sine însuși. Era un mare preot, care era păcătos, care avea nevoie de o jertfă și astfel trebuia să-și ia refugiu la „sânge străin”, aceasta înseamnă sângele altuia; nu al unui om asemenea lui păcătos, ci al unui animal de jertfă nevinovat. Însă această jertfă în realitate nu putea îndepărta nici un păcat (Evrei 10.4), de aceea marele preot trebuia să revină din Locul Preasfânt, pentru ca un an mai târziu să aducă o jertfă nouă. Însă la Hristos nu este așa. El poate rămâne liniștit și triumfător în Locul Preasfânt până la revenirea Sa. Deoarece jertfa Lui este valabilă odată pentru totdeauna, El nu trebuie să mai vină din Locul Preasfânt pe pământ ca să înnoiască jertfa (Evrei 9.26). Când în curând El Se va reîntoarce din Locul Preasfânt pe pământ, aceasta va avea loc nu pentru a înnoi jertfa Sa, căci atunci El nu va mai avea a face cu problema păcatului (Evrei 9.28), aceasta a fost rezolvată odată pentru totdeauna.

A suferi (pascho)

Evrei 2.18 pentru că, în ceea ce El Însuși a suferit, fiind ispitit ...

Evrei 5.8 a învățat ascultarea din cele ce a suferit

Evrei 9.26 fiindcă atunci ar fi trebuit să sufere de mai multe ori

Evrei 13.12 Isus a suferit dincolo de poartă

A suferi împreună (sumpatheo)

Evrei 4.15 Mare preot, care poate să aibă milă cu noi în slăbiciunile noastre

Evrei 10.34 ați suferit împreună cu cei închiși

Suferințe (pathema)

Evrei 2.9 făcut cu puțin mai prejos decât îngerii datorită morții pe care a suferit-o

Evrei 2.10 să desăvârșească prin suferințe pe Căpetenia mântuirii lor.

Versetul 26: dacă jertfa lui Hristos nu ar fi suficientă odată pentru totdeauna, atunci după intrarea Lui în Locul Preasfânt ceresc ar fi trebuit să Se reîntoarcă la scurt timp după aceea pe pământ, pentru ca să sufere din nou și să moară. Și pentru ce să fie suficientă jertfa a doua? Dacă o singură jertfă a lui Hristos nu este suficientă, atunci El trebuie să repete la nesfârșit jertfa Sa, așa cum trebuiau să facă marii preoți în marea zi a ispășirii, care se repeta mereu. Dacă pentru fiecare generație era necesară o jertfă, atunci și jertfa lui Hristos nu ar fi independentă de momentul când are loc. Atunci începând de la crearea lumii și a omenirii El ar fi trebuit să vină mereu pentru fiecare generație, ca să moară pentru ea. Sau, așa cum se spune foarte nimerit aici: „să sufere”. Și în acest cuvânt scurt se exprimă un aspect unic în felul lui al jertfei lui Hristos. Animalele de jertfă sufereau puțin sau chiar deloc; și dacă totuși sufereau, era o durere corporală pentru un moment scurt. Însă Hristos a suferit (compară cu Evrei 5.7,8) nu numai în trup, ci până în adâncul sufletului Lui, sub povara păcatelor noastre, sub lovitura mâinii lui Dumnezeu, în întunericul judecății, în părăsirea de Dumnezeu. Nu există nimic în cadrul sistemului vechi care să fie chiar și numai simbolic comparabil cu suferințele ispășitoare. Hristos este și în privința aceasta desăvârșit unic. Cât de străin este de aceea gândul că El ar fi trebuit să lase aceste

suferințe să vină de mai multe ori asupra Sa, prin aceea că El se jertfea de mai multe ori. Nu, „Hristos a suferit o singură dată pentru păcate” (1 Petru 3.18). Sau, așa cum spune versetul nostru: „la sfârșitul veacurilor, S-a arătat o singură dată, pentru desființarea păcatului prin jertfa Sa”.

Sfârșitul veacurilor: deoarece jertfa lui Hristos este suficientă odată pentru totdeauna, atât pentru păcatele care au fost făcute înainte, cât și pentru păcatele care se vor face în viitor, El nu a trebuit să sufere și să moară la începutul timpurilor (adică începând de la crearea lumii) sau la sfârșitul timpurilor. Un singur moment a fost suficient, însă stabilirea momentului nu a fost la întâmplare. Probabil s-ar fi așteptat ca jertfa Lui să trebuiască să fi avut loc scurt după căderea în păcat, pentru ca prin aceasta să fie valabilă până la sfârșitul timpurilor; însă Dumnezeu în înțelepciunea Lui a condus altfel lucrurile. Jertfa lui Hristos a avut loc abia după ce au trecut multe veacuri, care au arătat clar că omul în sine însuși este de neîmbunătățit de stricat. Omul era într-adevăr căzut în păcat, dar el nutrea încă speranța că ar putea învăța prin sine însuși să slujească lui Dumnezeu. Atâta timp cât el a gândit în felul acesta, el nu putea admite necesitatea unei jertfe de suplinire. De aceea a fost introdus mai întâi sistemul vechi, în care Dumnezeu a pus asupra omului multe obligații – pe care omul era imposibil să le împlinească. Și totuși omul a făgăduit în chip ușuratic să le împlinească pe deplin. Astfel în vechiul sistem s-a ajuns prin Lege la cunoașterea (conștientizarea) naturii proprii păcătoase (Romani 3.20; 7.7-14; Galateni 3.10,19,23,24). Dar a venit și sfârșitul unui timp de încercare sub vechiul legământ. Ca dovadă a caracterului de neîmbunătățit al omului natural și al încălcării totale a legământului de către poporul Israel, timpurile trecute s-au încheiat, „împlinit”. Ultimele zile ale acestui veac (Evrei 1.1) nu au început cu sentința asupra omului natural, ci cu „revelarea” arătării lui Hristos, care – în contrast cu toată strălucirea vechiului sistem – a pășit într-o lumină clară, ca să se jertfească ca jertfă de tăiere adevărată, unică, desăvârșită (compară cu Evrei 7.27). Timpurile de demult au trecut (1 Corinteni 10.11; Galateni 4.4).

Desființarea păcatului: aici nu este același lucru ca în 1 Ioan 3.5: „... S-a arătat ca să înlăture păcatele noastre”, căci acolo este vorba de păcate (ca în versetul 28). În versetul nostru este vorba de păcat; nu de fapta păcătoasă, ci de „păcat” ca apariție rea în lumea aceasta. Versetul acesta și versetul 28 arată clar diferența între primul și al doilea țap din marea zi a ispășirii. În cazul țapului al doilea era vorba de păcatele poporului. Marele preot le pune simbolic pe capul țapului și pe acesta îl trimitea în pustiu, prin care păcatele erau îndepărtate dinaintea feței lui Dumnezeu. Desigur aceasta putea avea loc numai pe baza faptului că sângele primului țap a curs. Fără moartea primului țap, țapul al doilea nu putea fi trimis (de aceea versetul 28 spune și că Hristos a purtat păcatele „multora”, aceasta înseamnă S-a jertfit pe Sine Însuși). Și totuși rămâne valabil că nu la primul țap, ci la al doilea țap este vorba de păcate. Țapul al doilea este ca să zicem așa pentru noi, dar primul țap este pentru Domnul. Primul înțeles al jertfei lui Hristos nu este să ne elibereze de păcatele noastre, ci să aducă în ordine problema păcatului cu privire la Dumnezeu. Trebuia făcută ispășire la Dumnezeu în Locul Preasfânt, pe capacul ispășirii cu privire la toată problema necurățirii prin păcat, și nu să se obțină numai iertarea păcatelor noastre. Lucrurile create nu au făcut nici un păcat, însă ele au fost murdărite prin păcat, așa cum am văzut clar în versetul 23. Toate lucrurile din cer și de pe pământ vor fi curățite odată de

murdărirea păcatului pe baza jertfei pentru păcat a lui Hristos, pe care El a adus-o pentru Dumnezeu. Dumnezeu a primit satisfacție cu privire la păcat, și de aceea păcatul va putea fi desființat odată (făcut ineficace, fără putere, decuplat) din cosmosul întreg, cerurile create și de pe pământ. La aceasta s-a făcut aluzie în marea zi a ispășirii, când cu sângele primului țap au fost curățite și cortul și altarul de murdărirea prin păcat; problema păcatelor poporului a venit la rând apoi la țapul al doilea. Hristos a adus o jertfă pe cruce, prin care păcatul principial deja acum este făcut fără putere, și apoi la sfârșitul veacurilor poate fi realmente eliminat din cosmos; așa cum Ioan Botezătorul a spus deja despre Hristos: „Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel care ridică păcatul lumii!” (Ioan 1.29). Aceasta nu s-a împlinit încă deplin. Păcatul ca natură rea, ca forță rea este încă în noi (cu toate că principial lui i-a fost luată puterea în noi) și în lume; dar jertfa a fost adusă. Prin jertfa de tăiere a lui Hristos a fost pusă deja baza cu aproximativ 19,5 secole în urmă [n.tr.: lucrarea a fost scrisă pe la jumătatea secolului 20] pentru desființarea definitivă, completă a păcatului.

Versetul 27: faptul că Hristos a murit numai o singură dată de moartea ca jertfă este scos în evidență prin aceea, că regula generală pentru om este, să moară o singură dată. El nu mai poate reveni pe pământ (nici în același trup, și nici prin reîncarnare), pentru ca să-și îndrepte păcatele sau să-și pună viața în ordine. O dată cu moartea urmările veșnice ale vieții pământești rămân irevocabile și urmează judecata pentru păcatele făcute pe pământ. Sentința se vede clar din alungarea imediată în Hades, locul de chin, așa cum este prezentată în istoria omului bogat (Luca 16.19-31) și din „duhurile, care sunt în închisoare” (1 Petru 3.19). Și – după învierea necredincioșilor – urmează condamnarea înaintea marelui tron alb, când necredincioșii vor fi aruncați pentru eternitate în iazul de foc (Apocalipsa 20.11-15). Realmente aici „oamenii” înseamnă numai necredincioși, care ca și Hristos „mor moartea păcătoșului”. Pe cât este de sigur că toți păcătoșii vor muri moartea păcătoșului, pe atât este de sigur că Hristos a murit o singură dată această moarte. Realmente există o diferență enormă: necredinciosul moare și după aceea primește judecata eternă; Hristos dimpotrivă a purtat suplinitor judecata eternă pentru credincioși numai în suferințele Sale și în moartea Sa. Hristos nu a primit judecata după moartea Sa, ci după moartea Sa a înviat și a intrat în Locul Preasfânt ceresc pentru noi. De acolo El va reveni odată ca să aducă la lumină urmările morții și glorificării Sale. Omul natural moare și ceea ce îl așteaptă este judecata. Hristos a murit o singură dată și ceea ce El are înaintea Sa este revenirea Sa (versetul 28). De aceea versetul acesta nu este valabil pentru credincioși: lor nu le-a fost dat, lor nu li „s-a rânduit”, ca ei în orice caz să moară; dimpotrivă, ei privesc spre revenirea lui Hristos. Într-adevăr noi toți nu vom adormi, „însă toți vom fi transformați” (1 Corinteni 15.51). Și dacă noi ca credincioși va trebui să adormim înainte de revenirea lui Hristos, atunci și în acest caz pentru noi nu urmează judecata, căci „cine aude Cuvântul Meu și crede în Cel care M-a trimis are viață eternă și nu vine la judecată, ci a trecut din moarte la viață” (Ioan 5.24). Credinciosul adormit este cu Hristos în Paradis (Luca 23.43; Filipeni 1.23), acasă la Domnul (2 Corinteni 5.8).

Versetul 28: Așa cum fiecare om moare cel mult o singură dată, la fel și Hristos a murit o singură dată, și anume El a murit moartea de jertfă, ca să „poarte” păcatele multora. Vezi înțelesul important al cuvântului „a purta” (anaphero) în Evrei 7.27; se mai poate traduce și: „ca să se

jertfească pe Sine pentru păcatele multora”. În această expresie se vede exprimat unitar adevărul despre primul ȧap și al doilea ȧap (vezi comentariul la versetul 26). Primul ȧap a fost realmente jertfit pe altar. El a fost tăiat la altar, grăsimea era pusă pe altar și sângele era parțial pe altar și în jurul altarului, parțial înaintea și pe capacul ispășirii. În primul ȧap este aspectul „purtării”, a celui care „se jertfește”; în ȧapul al doilea se vede aspectul îndepărtării păcatelor: „Și Aaron să-și pună amândouă mâinile pe capul ȧapului celui viu și să mărturisească peste el toate nelegiuirile fiilor lui Israel și toate nedreptățile lor, în toate păcatele lor, și să le pună pe capul ȧapului și să-l trimită în pustiu, prin mâna unui om pregătit pentru aceasta. Și ȧapul va purta asupra lui toate nelegiuirile lor într-un pământ nelocuit, și să dea drumul ȧapului în pustiu” (Leviticul 16.21,22). Aceasta este „iertarea” (textual: „cel care îndepărtează, cel care duce, vezi versetul 22) păcatelor: Dumnezeu îndepărtează păcatele noastre de la noi pe baza morții ca jertfă a lui Hristos, atât de departe precum este răsăritul de apus (Psalmul 103.12). „El va călca sub picioare nelegiuirile noastre, și vei arunca toate păcatele lor în adâncurile mării” (Mica 7.19).

Multora: aici nu se spune „ale tuturor”. Nu este nici un singur cuvânt în Scriptură potrivit căruia Hristos a purtat păcatele tuturor oamenilor! Într-adevăr, El a gustat moartea „pentru toți (sau: pentru fiecare)” (Evrei 2.9), însă acesta este adevărul ilustrat prin primul ȧap. Valoarea jertfei lui Hristos este așa de mare, că Evanghelia lui Dumnezeu poate fi dusă la toți oamenii. Dumnezeu a primit așa de multă satisfacție desăvârșită prin jertfa lui Hristos, că mântuirea Lui poate fi dusă la toți oamenii (Tit 2.11): „decă, după cum printr-o singură încălcare (a lui Adam) a venit judecată către toți oamenii spre condamnare, tot astfel, printr-o singură dreptate (a lui Hristos) împlinită, consecințele au fost către toți oamenii spre o îndreptățire a vieții” (Romani 5.18). Dacă urmărim în continuare afirmația din Romani 5, atunci vedem și un alt aspect: „Pentru că, după cum prin neascultarea unui singur om cei mulți au fost făcuți păcătoși, tot așa și prin ascultarea Unuia singur, cei mulți vor fi făcuți drepti” (Romani 5.19). Aici din nou nu este vorba de „toți oamenii”, ca în versetul 18, ci de două clase de oameni: „cei mulți”, care constituie clasa celui dintâi Adam (căreia de altfel îi aparțin toți oamenii prin natura lor) și cei „mulți” (nu toți) care aparțin clasei ultimului Adam. Aici nu este vorba că pe baza lucrării lui Hristos urmările minunate se întind asupra tuturor oamenilor, ci de a avea efectiv partea „multor” oameni (prin convertire și iertare). Primul ȧap are a face cu satisfacere, care este așa de mare că urmarea ei poate fi oferită tuturor oamenilor. ȧapul al doilea are a face cu suplinirea. Nu păcatele tuturor oamenilor sunt puse pe ȧapul acesta, ci numai păcatele poporului lui Dumnezeu. Numai oamenii din epoca actuală, care primesc cu adevărat Evanghelia și se întorc la Dumnezeu primesc iertarea și au dreptul să știe că păcatele lor au fost realmente anulate prin lucrarea lui Hristos. Hristos nu a purtat păcatele tuturor oamenilor, ci numai ale acelor care cred în El. (În 1 Ioan 2.2 nu se spune: „ale lumii întregi”, ca și cum păcatele lumii întregi ar fi iertate, căci atunci nici un om nu s-ar mai putea pierde; ci se spune textual: „pentru păcatele noastre, și pentru lumea întreagă”; aceasta înseamnă păcatele credincioșilor și curățirea cosmosului. Hristos nu a purtat păcatele „tuturor”, ci ale „multora”; de altfel nici ale „unora = puțini”, de exemplu ale credincioșilor din Israel, ci păcatele a milioane de credincioși din toate popoarele.)

Se va arăta a doua oară: omul (natural) moare o singură dată, și al doilea lucru, care îl așteaptă, este judecata. Și Hristos a murit o singură dată, și al doilea lucru care îl așteaptă este revenirea pe

pământ. Marele preot S-a „arătat” mai întâi la altar; vedem aceasta în versetul 26. După aceea El S-a „arătat” înaintea lui Dumnezeu în Locul Preasfânt pentru popor; am văzut aceasta în versetul 24. Și în final El S-a „arătat” iarăși înaintea (din Locul Preasfânt) Locului Preasfânt, prin aceasta poporul a știut că jertfa a fost primită și ispășirea a fost făcută; vedem aceasta aici. Hristos Se va arăta odată vizibil în aceeași lume în care El S-a arătat odată în smerenie, ca să înfăptuiască lucrarea de răscumpărare. Aici nu este vorba de răpirea Adunării (Bisericii), ci de arătarea lui Hristos pe pământ, și nu în cele din urmă pentru Israel, cu care va încheia noul legământ. Aceasta va fi marea zi a ispășirii pentru Israel, când Marele Preot Se va reîntoarce din Locul Preasfânt și va îndepărta pentru eternitate păcatele lor: „pentru a înceta fărădelegea și pentru a pune capăt păcatelor și pentru a ispăși nelegiuirea și pentru a aduce dreptatea eternă” (Daniel 9.24; compară cu Zaharia 12.10-13.1). Dar nu numai (rămășița din) Israel Îl va aștepta; și noi iubim arătarea Lui (2 Timotei 4.8) și la arătarea Lui vom primi moștenirea cerească în Împărăția păcii. La prima Sa venire El a înfăptuit principial mântuirea prin dăruirea de Sine Însuși; la a doua Sa venire mântuirea se va împlini deplin, deoarece credincioșii vor fi atunci mântuiți de trupul lor pământesc, de păcatul care locuiește în ei și de împrejurările vrăjmașe din lumea aceasta. Păcatele noastre au dispărut deja acum; însă mântuirea deplină va avea loc în curând la arătarea lui Hristos (răpirea Adunării și arătarea lui Hristos privite ca un întreg). Vezi înțelesul mântuirii în epistola către Evrei 1.14; 2.3,10; 5.9; 6.9.

Fără păcat: faptul că Hristos Se va întoarce din cer pe pământ pare să fie în opoziție cu versetul 26 și la prima vedere se poate naște impresia că El ar veni din nou pe pământ ca să Se dea ca jertfă pentru păcat. Însă exact opusul este realitatea; la a doua venire a Sa Hristos nu va mai avea nimic a face cu problema păcatului, deoarece aceasta a fost rezolvată odată pentru totdeauna la prima Sa venire. A doua Sa venire nu este o repetare sau o imitare a primei Sale veniri. Ea nu este o venire în smerenie, ci în glorie. La prima Sa venire El S-a dat pe Sine la moarte pentru păcatele noastre, la a doua Sa venire El aduce toate urmările jertfei Sale pentru ai Săi: mântuirea deplină. Pentru necredincioși este mai întâi moartea, iar după aceea judecata; pentru Hristos a fost mai întâi moartea, și după aceea El aduce mântuirea. Pentru necredincios este numai judecata, deoarece problema păcatelor lui nu este rezolvată. Pentru credincios la arătarea lui Hristos este numai mântuire, deoarece Acesta la prima Sa venire a rezolvat problema păcatului pentru el. Hristos poate acum aștepta ca noi, credincioșii să așteptăm tot timpul cu bucurie revenirea Lui (compară cu Filipeni 3.20; 1 Corinteni 1.7, unde găsim același cuvânt pentru „a aștepta”). Prin aceia, care Îl „așteaptă”, El „va fi văzut” în curând, ceea ce cuvântul înseamnă aici textual „a se arăta” (un alt cuvânt decât cel în versetul 24).